

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

koje upravlja imovinom

AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Heinzelova 70, 10 000 Zagreb

**Godišnje izvješće
AZ obveznog mirovinskog fonda
kategorije B
za 2021. godinu**

U Zagrebu, 1. ožujka 2022. godine

Sadržaj:

Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	6
Izvješće poslovodstva	7
Financijski izvještaji	13

Izvješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B („Fond“) na dan 31. prosinca 2021. i finansijsku uspješnost i novčane tokove Fonda za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u finansijskom izvještaju, bilješci 2.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 1. ožujka 2022. godine.

Što smo revidirali

Finansijski izvještaji Fonda obuhvaćaju:

- izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o novčanim tokovima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda na dan 31. prosinca 2021. godine; i
- bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostačni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizionske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizionske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formirajući našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje
<p>Vrednovanje finansijske imovine</p> <p>Vidjeti bilješku 3 uz finansijska izvješća pod nazivom Značajne računovodstvene politike, bilješku 6 pod nazivom Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti te bilješku 20 pod nazivom Finansijski instrumenti i povezani rizici za detaljnije informacije.</p> <p>Fond je iskazao ulaganje u dužničke vrijednosnice u iznosu od 23.689 milijuna kuna i vlasničke vrijednosnice u iznosu od 9.607 milijuna kuna koje se mjere po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. godine.</p> <p>Usmjerili smo pozornost na vrednovanje finansijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi (metode i pretpostavke) Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je li fer vrijednost vrijednosnih papira pravilno utvrđena.</p>	<p>Pribavili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz fer vrednovanje finansijske imovine.</p> <p>Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti finansijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenim politikama vrednovanja imovine Fonda.</p> <p>Najznačajniji dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dužničke i vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o finansijskom položaju Fonda na dan 31.12.2021. s javno objavljenim tržišnim cijenama.</p> <p>Za dužničke i vlasničke vrijednosne papire koji ne kotiraju ili nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Fonda na uzorku.</p> <p>Provjerili smo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenju metodu procjene (fer vrijednost izvedena iz instrumenata kompanija sličnih industrija i tržišta, modelu diskontiranih novčanih tokova ili bilo koje druge tehnike procjene koja omogućava dobivanje procijenjene vrijednosti prema ostvarenim transakcijama na aktivnim tržištima) - ključne pretpostavke korištene u procjenama (usporedivi instrumenti, javno dostupne informacije koje su bile podloga izračuna vrijednosti po modelu diskontiranih novčanih tokova). <p>Provjerili smo točnost javno dostupnih podataka korištenih u procjenama i matematičku točnost procjena.</p>

Izvještavanje o ostalim informacijama uključujući Izvješće poslovodstva

Uprava društva za upravljanje („Uprava“) je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću poslovodstva za finansijsku godinu za koju su sastavljeni finansijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s finansijskim izvještajima; te
- Izvješće poslovodstva sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznавanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću poslovodstva i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u finansijskim izvještajima, bilješci 2. i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječe na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite .

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 7. prosinca 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine društva s najnovijim ponovnim imenovanjem od 31. ožujka 2021. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 4 godine.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Heinzelova 70, Zagreb

1. ožujka 2022.

Siniša Dušić

Član Uprave, ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzulting
Zagreb, Heinzelova 70

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 93/15, NN 64/18, NN 115/18, NN 58/20). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu koji će prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN 2/20, NN 98/20, NN 24/21), koje je izdala Agencija („računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj“), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je prepostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Izvješće poslovodstva i finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Kristijan Buk

Predsjednik Uprave

Slaven Bošnjak

Član Uprave

Mario Staroselčić

Član Uprave

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB

2

**Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima**
Heinzelova 70
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 1. ožujka 2022.

Izvješće poslovodstva

1. Gospodarska i makroekonomска кретања у извјештајном раздобљу

Svijet

I 2021. godina protekla je u znaku borbe protiv pandemije virusa COVID-19 i borbe protiv njenog negativnog utjecaja kako na zdravlje populacije tako i na smanjenu gospodarsku aktivnost. Snažni fiskalni i monetarni poticaji diljem svijeta uzrokovali su promjenu trenda i gospodarski oporavak, nerijetko i na razine viđene prije pandemije. Gospodarskom oporavku doprinio je i porast udjela cijepljenih u ukupnoj populaciji te sezonalnost virusa koji se puno brže i lakše širi u hladnjem razdoblju godine u odnosu na toplije razdoblje.

Razlike u gospodarstvima svijeta dodatno su se povećale u pandemiji. Najbrže se počela oporavljati Kina, intenzitet oporavka bio je snažan u SAD-u, dok je oporavak europskog gospodarstva, iako također snažan, ipak bio sporiji.

Uz pandemiju glavni fokus na tržištu bila je inflacija. Neujednačena dinamika oporavka, kako na geografskoj tako i na razini pojedinih sektora, uzrokovala je poremećaje u lancima opskrbe, nagli skok cijena pa čak i nestაšicu pojedinih inputa. Nagli oporavak uzrokovao je i skok u cijeni energenata koji se zatim prelio i na ostatak tržišta. Krajem godine na vidjelo su izašle i neravnoteže na tržištu rada. Kombinacija izdašnih naknada za nezaposlene, bolesti, ali i neizvjesnosti vezane uz skrb oko djece (zbog učestalih zatvaranja vrtića i škola) imala je za posljedicu spori povratak značajnog dijela populacije na tržište rada što bi moglo rezultirati rastom plaća i tako prolongirati inflacijske pritiske.

Takvo okruženje navelo je centralne banke na lagano zaoštravanje retorike, usporavanje dinamike otkupa finansijskih instrumenata na tržištu i pripremanje terena za eventualno podizanje kamatnih stopa u narednom razdoblju, pri čemu će kao i mnogo puta do sad FED voditi glavnu ulogu. Fokus tržišta bit će upravo na tome koliko će uspješno centralne banke uspjeti zauzdati inflaciju a da pritom istovremeno ne ugrose izglede daljnog gospodarskog rasta.

Hrvatska

Oporavak domaćeg gospodarstva u drugom i trećem kvartalu 2021. ugodno je iznenadio s najvišom realnom godišnjom stopom rasta nakon 1996., čime se implicira i nešto brži oporavak u odnosu na prosjek zemalja članica EU. Iako su ekonomski neravnoteže u odnosu na 2020. značajno smanjene, značajno oslanjanje domaćeg gospodarstva na turističku sezonu uz relativno nižu stopu procijepljenosti populacije u odnosu na zapadne zemlje u određenoj mjeri povećavaju rizike vezane uz daljnji gospodarski oporavak. S druge strane, temeljem pozitivne ocjene Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. Hrvatskoj su osigurana značajna finansijska sredstva koja će pomoći da se pozitivni gospodarski trendovi nastave i u narednom razdoblju.

Inflacijski pritisci preili su se sa stranih tržišta na domaće, primarno kroz rast cijena energenata i prehrabnenih proizvoda, pri čemu nisu zabilježena odstupanja u odnosu na kretanja u ostalim EU članicama.

Nastavljen je put ka uvođenju eura kao nacionalne valute s ciljanim početkom 01.01.2023., a određeni pomaci napravljeni su i u ispunjavanju potrebnih uvjeta za ulazak u Schengenski prostor. Dodatno, u prošloj godini Hrvatska je ostvarila i najviši kreditni rejting u povijesti, BBB kreditni rejting prema agenciji Fitch, uz pozitivne izglede za buduće razdoblje.

Poduzete mjere i aktivnosti

Sagledavajući investicijsku politiku AZ-a u retrospektivi, možemo reći da je pod utjecajem globalnog gospodarskog oporavka podignuta izloženost dioničkim klasama imovine, kako na domaćem tako i na stranim tržištima. Na klasi domaćih dionica nastavljeno je sa strategijom diversifikacije portfelja uz podržavanje domaće ekonomije sudjelovanjem na većim kvalitetnim projektima koji bi u dugom roku trebali osigurati stabilne izvore prihoda.

Istovremeno je smanjena alokacija na novčanom tržištu te u obvezničke klase imovine, što je rezultiralo i nižom duracijom portfelja.

Određeni pomaci u klasi alternativnih ulaganja ostvareni su i u prošloj godini te se nadamo da će i u narednom razdoblju biti projekata kako bi i u ovom segmentu portfelja nastavili s diversifikacijom i povećanjem izloženosti.

Određena razina konzervativnosti je zadržana, već spomenutim snižavanjem duracije, ali i činjenicom da je zadržan dio alokacije u visoko likvidnu imovinu čime se zadržala fleksibilnost u slučaju novog porasta volatilnosti uslijed tržišno – ekonomskih neizvjesnosti koje su i dalje prisutne. Nije bilo značajnijih promjena vezanih uz valutnu izloženost.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda

2.1. Poslovne aktivnosti

AZ obvezni mirovinski fond kategorije B („Mirovinski fond“ ili „Fond“) je sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“ ili „Društvo“).

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama zakona.

Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima definirane su tri kategorije obveznih fondova A, B i C. S obzirom na razdoblje do umirovljenja članova, oni se međusobno razlikuju po ograničenjima ulaganja i investicijskoj strategiji. Tako članom mirovinskog fonda kategorije A može biti onaj kojem je do umirovljenja ostalo 10 ili više godina, članom mirovinskog fonda B onaj kojem je do umirovljenja ostalo 5 ili više godina, dok je članstvo u fondu C obvezno za sve koji do mirovine imaju manje od 5 godina.

Glavne investicijske odrednice za fond kategorije B su ograničenja od minimalno 50% dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane država EU ili OECD-a i maksimalno 40% dionica, za razliku od ograničenja fonda kategorije A od minimalno 30% dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane država EU ili OECD-a i maksimalno 65% dionica. Fond kategorije C je fond konzervativne investicijske politike sa minimumom 70% dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane država EU ili OECD-a dok ulaganja u dionice nisu dozvoljena.

Društvo provodi ulaganja imovine Fonda poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

Društvo je u 2021. upravljalo imovinom Fonda sukladno utvrđenoj investicijskoj politici, pri čemu je ostvaren prinos Fonda od 6,17%.

Ostvareni prinosi po godinama od početka rada Fonda bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2021.	6,17%
2020.	1,54%
2019.	7,98%
2018.	1,16%
2017.	1,25%
2016.	5,74%
2015.	5,61%
2014.	11,37%
2013.	4,43%
2012.	12,18%
2011.	2,75%
2010.	8,47%
2009.	7,83%
2008.	(9,06)%
2007.	6,38%
2006.	5,78%
2005.	5,87%
2004.	6,17%
2003.	7,48%
2002. (od 30.4.)	8,67%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2021. iznosi 5,38%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda (nastavak)

2.1. Poslovne aktivnosti (nastavak)

Nominalni prinos mirovinskog fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indikaciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosa uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Tijekom 2021. godine Fond je zadržao vodeći tržišni položaj među obveznim mirovinskim fondovima. Udio Fonda u ukupnom članstvu obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosi 33,92%. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 644 tisuće. Tržišni udio Fonda u neto imovini obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosio je krajem godine 37,53%, a u neto doprinosima 36,14%.

Na 31. prosinca 2021. godine 78,14% neto imovine Fonda bilo je uloženo u domaću imovinu. Najveći dio imovine od 61,51% bio je uložen u domaće državne obveznice.

2.2. Financijski rezultati Fonda u 2021.

Neto imovina Fonda porasla je s 42,2 milijardi kuna na dan 31. prosinca 2020. godine na 46,01 milijardi kuna na dan 31. prosinca 2021. godine što predstavlja povećanje od 3,81 milijardi kuna koje proizlazi iz uplata članova fonda te ostvarenog prinosa. Fond je u 2021. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit od 2,6 milijardi kuna.

Kamatonasna imovina čini 67,24% imovine Fonda te su sukladno tome u strukturi prihoda od ulaganja najznačajniji prihodi od kamata i amortizacije diskonta ili premije s fiksним dospijećem u iznosu od 0,6 milijardi kuna. Pri tome realizirane dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata kao i nerealizirane dobitke i gubitke te pozitivne i negativne tečajne razlike gledamo na neto principu.

U ukupnoj imovini Fonda financijski instrumenti prema njihovim klasifikacijama sudjeluju sa sljedećim omjerima: 53% imovine čini financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, 16% financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku, a financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka 31%. 99,49% obveza čine dugoročne obveze koje se odnose na obveze za isplate udjela članova Fonda, dok ostatak od 0,51% čine kratkoročne obveze.

2.3. Upravljanje rizicima

Kao vodeće društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima u Republici Hrvatskoj, Društvo smatra upravljanje rizicima integralnim dijelom svog poslovanja. Okvir upravljanja rizicima, pokriva sve dijelove poslovanja. To osigurava da su rizici identificirani, analizirani, procijenjeni i da se njima upravlja na konzistentan način.

2.4. Financijski instrumenti i rizici

Ulagачke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Imovina Mirovinskog fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi se maksimizirao očekivani prihod te minimiziralo rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Mirovinski fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Mirovinski fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti. Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda (nastavak)

2.4. Financijski instrumenti i rizici (nastavak)

Mirovinski fond je izložen riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene istih ovise o promjenama kamatnih stopa. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica.

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospjeća. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika. Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane ostalih država i hrvatskih društava. Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodan u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme. Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odjlevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu. Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

2.5. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektne štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti. Upravljanje operativnim rizikom fokusira se na rano prepoznavanje i proaktivno upravljanje operativnim rizicima na prvoj liniji obrane tj. na operativnoj razini. Funkcija upravljanja rizicima identificira i procjenjuje relevantne operativne rizike i slabosti u kontrolama kroz dijalog sa prvom linijom obrane.

2.6. Reputacijski rizik i vrijednost klijenata

Reputacijski rizik je rizik neočekivanog pada vrijednosti Društva uzrokovanih padom reputacije. Reputacijski rizik može također biti posljedica gubitaka u svim drugim kategorijama rizika kao npr. tržišni ili kreditni rizik. Reputacijski rizici su identificirani i procjenjivani u procesu procjene glavnih rizika, pri kojem viši management također odlučuje i o eventualno potrebnim akcijama.

Upravljanje rizicima štiti vrijednost kompanije, ali i vrijednost za članove fondova. Pri upravljanju fondovima Društvo osigurava nepristrano postupanje prema svim članovima mirovinskog fonda.

2.7. Budući razvoj Fonda

Društvo će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fondova s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

3. Događaji nakon kraja poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještavanja koji bi bili značajni za ovo izvješće.

4. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u 2021. nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

5. Podružnice društva

Društvo nema podružnica, niti se planira njihovo osnivanje

6. Pravila korporativnog upravljanja

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su u Društvu koje upravlja Fondom.

Efikasno korporativno upravljanje nužan je preduvjet uspješnosti Društva. Isto se realizira kroz postavljanje strateških ciljeva, osiguranje infrastrukture koja omogućuje njihovu realizaciju, uspostavu jasne linije odgovornosti, osobnog integriteta Uprave i zaposlenika. Društvo primjenjuje eksterne i interne propise i prati kompatibilnost organizacijske strukture.

6.1. Skupština Društva

Skupštinu Društva saziva Uprava nakon što Nadzorni odbor da suglasnost na odluke koje Skupština temeljem Društvenog ugovora i zakona usvaja. Skupština odlučuje o broju i imenovanju članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, finansijskim izvješćima, uporabi dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju revizora, prestanku Društva i imenovanju likvidatora te izmjenama Društvenog ugovora. Skupština Društva donosi i druge odluke koje je dužna i ovlaštena donositi temeljem zakona i drugih propisa. Održavanje Skupštine nije potrebno ako se članovi Društva u pismenom obliku suglase o donošenju pojedine odluke.

6.2. Uprava Društva

Uprava Društva zastupa Društvo prema trećima. U vođenju poslovanja Uprava naročito vodi računa da Društvo posluje sukladno važećim zakonskim propisima, internim pravilima o upravljanju rizicima, a odgovorna je i za sustavno praćenje, procjenu i strategiju poslovanja. Uprava je dužna sastavljati finansijska izvješća, izvješćivati Hrvatsku agenciju za nadzor finansijskih usluga te realno procjenjivati ukupnu imovinu i obveze.

6.3. Nadzorni Odbor

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova i kontrolira ispravnost finansijskog poslovanja Društva u skladu sa zakonom, općim aktima i odlukama Skupštine Društva, usvaja poslovne planove za narednu godinu kao i strateški plan za naredne tri godine, razmatra Izvješće poslovodstva o ostvarivanju poslovne politike, stanju i poslovanju Društva, daje suglasnost na prijedlog Uprave o usvajanju internih (periodičnih) finansijskih izvještaja i privremenom raspoređivanju dobiti prema tim izvješćima, kontrolira jesu li godišnja finansijska izvješća sastavljena u skladu s podacima iz poslovnih knjiga i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva, zauzima stavove o prijedozima Uprave za raspoređivanje dobiti ili pokriće gubitaka po godišnjim finansijskim izvješćima, podnosi skupštini Društva izvješće o obavljenom nadzoru nad vođenjem poslova Fonda te daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave, kada je to određeno Zakonom.

Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština uz prethodnu suglasnost Agencije, a jednog člana Nadzornog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav.

6.4. Revizijski odbor

Sukladno Zakonu o reviziji, Društvo ima Revizijski odbor kojega čine četiri člana Nadzornog odbora Društva, od kojih jedan član Nadzornog odbora ima znanja iz područja računovodstva.

Revizijski odbor prati postupak finansijskog izvješćivanja te učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, praćenja usklađenosti te sustav upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih finansijskih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama, daje preporuke Nadzornom odboru o odabiru neovisnog revizora, raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje, kao i analizira ključne izvještaje nadzornih tijela, razmatra njihove nalaze i ispravljanje uočenih nedostataka/nepravilnosti.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

6. Pravila korporativnog upravljanja (nastavak)

6.5. Sukob interesa

Politikom upravljanja sukobom interesa, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova kao i pojedinačnim ugovorima o radu te Pravilnikom o standardima usklađenja tržišta kapitala i drugim internim aktima Društva jasno su naznačene dužnosti i odgovornosti svakog pojedinog radnika, zaključivanje osobnih transakcija relevantnih osoba te sprječavanje sukoba interesa.

U Društvu je na snazi i Pravilnik o praćenju usklađenosti kojim se uređuje usklađivanje internih i drugih akata Društva koji se koriste u redovnom poslovanju, s pozitivnim zakonskim propisima, te pravila etičnosti i ponašanja radnika, postupak i ograničenja privatnih ulaganja radnika, pravila ponašanja na tržištu te pravila o zaštiti i postupanju s povlaštenim informacijama, poslovnim i drugim tajnama do kojih radnici mogu doći u redovnom poslovanju.

S ciljem uspostave učinkovitog mehanizma koji će omogućiti djelotvorno praćenje primjerenosti postupanja Društva vezano uz sprječavanje sukoba interesa, kao i identificirati potencijalan sukob interesa te uskladiti postupanje radi sprječavanja istog u Društvu je osnovan i Odbor za sprječavanje sukoba interesa.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
na dan 31. prosinca 2021. godine

u '000 kn

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	31.12.2020.	31.12.2021.
	Imovina fonda			
10+18*	Novčana sredstva	5	251.400	247.842
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija		1.522.540	871.026
	Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri:		37.005.541	40.703.077
30+32+40+41+18*	– koji se vrednuju po fer vrijednosti	6	30.925.734	33.295.406
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu		30.781.655	32.968.557
	b) neuvršteni na uređenom tržištu		144.079	326.849
50+18*	– koji se vrednuju po amortiziranom trošku	7	6.079.807	7.407.671
31+51	Instrumenti tržišta novca		1.074.869	649.975
33x	Udjeli UCITS fondova		2.281.398	3.568.452
33y	Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima		0	0
34	Udjeli alternativnih investicijskih fondova		11.977	34.478
35	Izvedeni finansijski instrumenti		263.564	436
55	Ostala finansijska imovina		0	0
raz 1 (osim kt 10) + 39 + 49	Ostala imovina	8	505	177.818
	Ukupna imovina		42.411.796	46.253.104
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	19	4.309.732	5.383.733
	Obveze fonda			
20	Obveze s osnove ulaganja u finansijske instrumente		4.539	11.818
21+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	9	204.808	206.691
22+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		0	0
23	Obveze prema mirovinskom društvu	10	10.692	11.033
24	Obveze prema depozitaru		612	630
26	Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica		1.627	5.560
25+28*	Ostale obveze mirovinskog fonda		0	1.590
	Ukupno obveze mirovinskog fonda		222.278	237.322
	Neto imovina mirovinskog fonda		42.189.518	46.015.782
	Broj obračunskih jedinica		159.722.856,85	164.088.885,67
	Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda		264.1420	280.4320
	Obveze fonda prema izvorima imovine			
90	Novčani primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva		33.368.738	35.869.769
93	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana		-7.162.644	-8.470.267
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		1.379.178	3.110.215
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		13.172.288	14.551.466
	Rezerve fer vrijednosti		1.431.958	954.599
96x + 96y	- fer vrijednost finansijske imovine		1.431.958	954.599
96z	- učinkoviti dio računovodstva zaštite		0	0
	Ukupno obveze prema izvorima imovine		42.189.518	46.015.782
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	19	4.309.732	5.383.733

* obračunata kamata po finansijskom instrumentu

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O SVEOBUVATNOJ DOBITI
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine**

u '000 kn

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.
	Neto realizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata	12	551.649	114.526
73	Realizirani dobici od finansijskih instrumenata		891.603	457.413
63	Realizirani gubici od finansijskih instrumenata		339.954	342.887
	Neto nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	12	489.986	1.852.489
72 - 62	Nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)		667.525	1.638.606
71x - 60x	Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-177.539	213.883
	Ostali prihodi		5.493.927	4.311.331
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	11	767.362	660.131
71y (osim 71x)	Pozitivne tečajne razlike		4.566.033	3.433.119
74	Prihodi od dividendi		139.854	187.030
75	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
76	Ostali prihodi		20.678	31.051
	Ostali finansijski rashodi		5.025.556	3.034.337
67	Rashodi od kamata		32	20
60 (osim 60x)	Negativne tečajne razlike		5.025.524	3.032.727
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
68	Ostali rashodi s osnova ulaganja u finansijske instrumente		0	1.590
	Ostali rashodi		130.828	133.794
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	14	122.082	125.853
65	Naknada depozitaru	15	6.918	7.090
66	Transakcijski troškovi	18	1.828	851
64y	Umanjenje ostale imovine		0	0
69	Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda		0	0
	Dobit ili gubitak		1.379.178	3.110.215
	Ostala sveobuhvatna dobit		-731.961	-477.359
	<i>Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>		0	0
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosti papiri</i>		-731.961	-477.359
	-nerealizirani dobici/gubici	12	-731.961	-477.359
	-preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio)</i>		0	0
	-dobici/gubici		0	0
	-preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	Ukupna sveobuhvatna dobit		647.217	2.632.856

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine**

u '000 kn

Pozicija	Bilješka	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		-1.226.938	-1.203.345
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira		8.246.256	6.669.705
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira		-9.678.440	-8.783.816
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca		1.300.000	1.075.000
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca		-1.074.355	-649.775
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova		277.038	723.070
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova		-843.604	-1.448.157
Primici od ulaganja u izvedenice		6.642.914	7.590.885
Izdaci od ulaganja u izvedenice		-6.420.419	-7.643.715
Primici od dividendi		139.525	186.734
Primici od kamata		858.003	787.255
Izdaci za kamate		-23	-28
Primici po depozitima i sličnim instrumentima		11.932.916	14.639.857
Izdaci po depozitima i sličnim instrumentima		-12.498.153	-14.248.937
Izdaci od naknada za upravljanje		-122.936	-125.512
Izdaci za naknade depozitaru		-6.961	-7.075
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove mirovinskog fonda		-75	-66
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti		803.839	1.148.728
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti		-782.463	-1.117.498
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti		1.244.942	1.197.046
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva		2.363.616	2.500.736
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana		-1.118.674	-1.303.690
Ostali primici iz finansijskih aktivnosti		0	0
Ostali izdaci iz finansijskih aktivnosti		0	0
Efekti promjene tečaja stranih valuta		-5.320	2.741
Neto (smanjenje)/povećanje novčanih sredstava		12.684	-3.558
Novac na početku razdoblja		238.716	251.400
Novac na kraju razdoblja	5	251.400	247.842

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

Pozicija	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	u '000 kn
Dobit ili gubitak	1.379.178	3.110.215	
Ostala sveobuhvatna dobit	-731.961	-477.359	
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja mirovinskog fonda (sveobuhvatna dobit)	647.217	2.632.856	
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	2.363.440	2.501.031	
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	-1.119.142	-1.307.623	
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s obračunskim jedinicama mirovinskog fonda	1.244.298	1.193.408	
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine mirovinskog fonda	1.891.515	3.826.264	

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

u '000 kn

Pozicija	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2017.
Neto imovina mirovinskog fonda	46.015.782	42.189.518	40.298.004	35.625.951	33.646.267
Broj obračunskih jedinica mirovinskog fonda	164.088.886	159.722.857	154.916.580	147.885.377	141.284.588
Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda	280,4320	264,1420	260,1271	240,9025	238,1453
	2021.	2020.	2019.	2018.	2017.
Prinos mirovinskog fonda	6,17	1,54	7,98	1,16	1,25
Pokazatelj ukupnih troškova	0,30	0,32	0,36	0,39	0,42
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju finansijskim instrumentima putem kojih je mirovinski fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju finansijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju	Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe			
CITIGROUP GLOBAL MARKETS	26,76		0,00		
FLOW TRADERS B.V.	11,53		0,00		
JP MORGAN SECURITIES AG, FRANKFURT	34,20		0,00		

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O VREDNOVANJU IMOVINE I OBVEZA MIROVINSKOG FONDA
na dan 31. prosinca 2021. godine

Metoda vrednovanja	Pozicije	31.12.2020.	% NAV	31.12.2021.	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	34.557.543	81,91%	37.548.747	81,60%
od toga tehnikama procjene	13.592.578	32,22%	12.989.807	28,23%
	Financijske obveze	-204.808	-0,49%	-206.691	-0,45%
od toga tehnikama procjene	0	0,00%	-206.691	-0,45%
Amortizirani trošak	Financijska imovina	7.853.748	18,62%	8.526.539	18,53%
	Financijske obveze	0	0,00%	0	0,00%
Ostale metode	Ostala imovina	505	0,00%	177.818	0,39%
	Ostale obveze	-17.470	-0,04%	-30.631	-0,07%

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje

1. Fond koji je predmet izvještavanja

AZ obvezni mirovinski fond kategorije B („Mirovinski fond“ ili „Fond“) osnovan je 5. studenog 2001. godine. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“ ili „Društvo“) upravlja Mirovinskим fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, Heinzelova 70. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 93/15, NN 64/18, NN 115/18, NN 98/20) („Zakon“). Nakon što član ispunjava prava za umirovljenje, ukupna imovina na računu člana prebacuje se u regulirano mirovinsko osiguravajuće društvo koje na taj način preuzima podmirivanje obveze za isplatu mirovine.

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj Fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina Fonda izložena.

OTP banka d.d. („Depozitar“) je depozitar Mirovinskog fonda.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga („Agencija“) je regulatorno tijelo Mirovinskog fonda.

2. Osnova za pripremu

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN 2/20, NN 98/20, NN 24/21) izdanim od strane Agencije odnosno računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („MSFI usvojeni od strane EU“).

Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za finansijsku imovinu po amortiziranom trošku te u dijelu prezentacije finansijskih izvještaja koji su pripremljeni sukladno pravilniku Agencije. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s MSFI usvojenim od strane EU, u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva se na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2021. godine.

Ovi finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 1. ožujka 2022. godine.

Osnova za mjerenje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala finansijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povjesnom trošku.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Prezentacija finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su na temelju konzistentne prezentacije i klasifikacije.

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj za mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i prepostavki od strane rukovodstva Društva za upravljanje koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza te prihoda i troškova. Procjene i povezane prepostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izvještavanja, a čiji rezultat čini osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće prepostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Finansijski izvještaji pripremljeni su u kunama („kn“) koja je ujedno i funkcionalna valuta, te su zaokruženi na najbližu tisuću.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2021. godine bio je 7,517174 kuna za 1 euro (2020.: 7,536898 kuna) i 6,643548 kuna za 1 američki dolar (2020.: 6,139039 kune).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim finansijskim izvještajima.

Investicijsko društvo i konsolidacija

a) *Investicijsko društvo*

Fond ima više nepovezanih ulagača i posjeduje višestruka ulaganja. Vlasnički udjeli u Fondu su u obliku udjela s ograničenom odgovornošću koji su klasificirani kao obveze u skladu s odredbama MRS-a 32. Smatra se da Fond zadovoljava definiciju investicijskog društva po MSFI-ju 10 obzirom da za to postoje sljedeći uvjeti:

- Fond je pribavio sredstva u svrhu pružanja usluga profesionalnog upravljanja ulaganjima svojih ulagača.
- Poslovna namjena Fonda, koja je prenesena izravno ulagačima je ulaganje za kapitalnu aprecijaciju i prihode od ulaganja.
- Ulaganja se mjere i procjenjuju na osnovi fer vrijednosti.

b) *Ovisna društva*

Fond nema ovisnih društava.

c) *Pridružena društva*

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući subjekte poput partnerstva, nad kojim Fond ima značajan utjecaj, ali koje nije niti ovisno društvo, niti zajednički pothvat.

Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti, iako Fond može imati značajan utjecaj nad tim subjektima. Ovakav tretman dopušten je prema MRS-u 28, „Ulaganje u pridružena društva“, koji omogućuje da se ulaganja koja se drže u portfeljima investicijskih fondova priznaju i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i iskazuju u skladu s MRS-om 39 i MSFI 13, pri čemu se promjene fer vrijednosti priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju promjene.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne finansijske instrumente, nerealizirane dobitke od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, prihode od kamata i amortizacije premije (diskonta), pozitivne tečajne razlike, dividende i ostali slični prihodi.

Mirovinski fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata priznaje se po kuponskoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci Prihodi od kamata i amortizacije premije (diskonta) u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod od dividendi od vlasničkih vrijednosnih papira i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se kao prihod na datum objavljivanja prava na dividendu odnosno raspodjele iz investicijskih fondova umanjeno za porez po odbitku.

Rashodi

Rashodi Mirovinskog fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne finansijske instrumente, nerealizirane gubitke od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, naknade za upravljanje, naknade depozitaru, brokerske naknade od transakcija finansijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, negativne tečajne razlike te ostale rashode.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Rashodi (nastavak)

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti ili gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u finansijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobici i gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobici i gubici od ulaganja u finansijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Dobici i gubici od preračunavanja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobici umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike koje proizlaze iz finansijskih instrumenta po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazane su u poziciji neto tečajnih razlika finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija i ostala ulaganja koja se vrednuju po amortiziranom trošku prikazane su unutar ostalih tečajnih razlika.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Mirovinski fond klasificira svoju finansijsku imovinu i finansijske obveze na temelju poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom i obvezama i u sljedeće kategorije: finansijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i finansijska imovina i obveze po amortiziranom trošku. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Finansijska imovina i finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Finansijska imovina i finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka je finansijska imovina ili finansijske obveze koja nije klasificirana kao finansijska imovina koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Određena ulaganja ili obveze mogu se pri početnom priznavanju neopozivo kategorizirati u ovu kategoriju ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedosljednosti pri mjerenu ili priznavanju (računovodstvena neusklađenost) koja bi u protivnome nastala zbog mjerena imovine ili obveza ili priznavanja dobiti ili gubitka povezanih s tom imovinom ili obvezama na različitim osnovama.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te derivativne finansijske instrumente.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina se klasificira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- Finansijska imovina drži se u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- Na temelju ugovornih uvjeta finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobi uključuje dužničke vrijednosnice.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina i obveze po amortiziranom trošku

Finansijska imovina se klasificira po amortiziranom trošku ukoliko su ispunjeni slijedeći uvjeti:

- a) Finansijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- b) Na temelju ugovornih uvjeta finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Iako se u ovu kategoriju klasificira imovina za koju je cilj držanje do dospijeća, prodaju je moguće realizirati u slučajevima povećanja kreditnog rizika imovine, povećanja rizika koncentracije, prekoračenja ograničenja ulaganja ili izvršenja prodaje netom prije dospijeća i ako su sredstva od prodaje približno jednaka iznosu koji se prikuplja u okviru preostalih ugovornih novčanih tokova.

Finansijska ulaganja koja se vrednuju po amortiziranom trošku uključuju dužničke vrijednosnice.

Ostale finansijske obveze

Finansijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u finansijske instrumente i finansijske obveze proizašle iz imovine članova Mirovinskog fonda te ostale obveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Priznavanje imovine i obveza provodi se ovisno o vrsti imovine i obveza, te provedenoj klasifikaciji. Fond priznaje finansijsku imovinu ili finansijsku obvezu u izvještaju o finansijskom položaju samo i isključivo kada fond postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta.

Finansijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano ili umanjeno, u slučaju finansijske imovine ili finansijskih obveza koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom finansijske imovine ili finansijskih obveza. Izuzetak od navedenog su finansijska imovina i finansijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koji se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi, jer se oni po nastanku priznaju u račun dobiti i gubitka.

Početno priznavanje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te dužničkih vrijednosnih papira koji se vode po amortiziranom trošku, obavlja se na datum ugovora (datum trgovanja).

Početno priznavanje ostale imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku obavlja se na datum namire.

Kupnja i prodaja finansijskih instrumenata priznaje se u imovini Fonda na datum ugovora (trgovanja). Zaključne transakcije kupnje priznaje se u imovini prema vrsti i provedenoj klasifikaciji finansijskog instrumenta uz istovremeno priznavanje obveze za namiru. Na dan zaključenja transakcije prodaje, u imovini fonda finansijski instrument se prestaje priznavati, a počinje se priznavati potraživanje s osnove prodaje finansijskog instrumenta.

Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca (inicijalna i sekundarna ponuda, ponuda ograničenom broju ulagatelja i sl.) prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca iskazuju se kao potraživanje u iznosu prihvaćene ponude, a nakon njihovog upisa na račun Fonda ili pod/skrbnika u središnjem depozitoriju, odnosno u slučaju ulaganja u prenosive vrijednosne papire izdavatelja iz druge države članice ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i nadzor (dalje: OECD) po primljenoj obavijesti od depozitara, priznaje se u imovini Fonda sukladno klasifikacijama finansijske imovine.

Prenosivi vrijednosni papiri kod obvezujućih javnih ponuda za otkup vrijednosnih papira vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Promjene nad imovinom i obvezama u poslovnim knjigama evidentiraju se na osnovu urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Potraživanja ili obveze po osnovi kamata i sličnih prava i obveza iskazuju se u imovini ili obvezama po utvrđivanju imateljevog prava.

Potraživanja za dividende ili udjele u dobiti priznaju se u imovini Fonda na prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na dividendu (ex dividend date). Iznimno, Fond može priznati potraživanje za dividende ili udjele u dobiti u imovini na dan utvrđivanja imateljevog prava, a temeljem odluke o isplati dividende ili raspodjele dobiti nadležnog organa trgovačkog društva (npr. glavne skupštine) ili zaprimljene obavijesti od depozitara.

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja finansijska imovina, uključujući derivative koji predstavljaju imovinu, mjeri se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog načina otuđenja, osim vezano za finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope.

Nakon početnog priznavanja finansijske obveze mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, osim:

- a) Finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Takve obveze, uključujući derivative koji predstavljaju obveze, mjere se po fer vrijednosti, osim derivativne obveze koja je povezana i mora biti podmirena isporukom glavničkih instrumenata koji ne kotiraju, čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, koja će se mjeriti po trošku stjecanja.
- b) Finansijskih obveza koje nastaju ako prijenos finansijske imovine ne udovoljava zahtjevima prestanka priznavanja ili se računovodstveno tretira primjenom pristupa nastavka kontinuiranog sudjelovanja u imovini.

Vrijednosni papiri koji kotiraju na burzama dnevno se vrednuju po tekućoj ili tržišnoj vrijednosti, a koja najbolje odražava njihovu fer vrijednost. Razlika između tržišne vrijednosti i troška ulaganja vrijednosnog papira priznaje se kao usklađenje u nerealizirane dobitke ili gubitke u račun dobiti ili gubitka za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, odnosno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit. Temeljem prodaje javljaju se realizirani dobici/gubici koji čine razliku između knjigovodstvene cijene kupnje utvrđene na dan prodaje i cijene po kojoj se vrijednosni papir prodaje.

Obračun kamate po dužničkim vrijednosnim papirima evidentira se odvojeno od glavnice kako bi se izbjeglo poistovjećivanje rasta cijena koja proizlazi iz obračunate kamate i rasta tržišne vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira.

Kamate se počinju obračunavati za imovinu i povezanu obvezu nakon datuma podmirenja kada se prenose s njima povezana prava. Datum podmirenja je datum na koji se imovina isporučuje subjektu ili na koji subjekt isporučuje imovinu.

Nakon početnog priznavanja svi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku dnevno se ponovno vrednuju po amortiziranom trošku ili trošku stjecanja umanjenom za trajno smanjenje vrijednosti. Amortizacijski iznos finansijske imovine jest iznos po kojem je finansijska imovina utvrđena na početku priznanja minus otplate glavnice, plus ili minus otpis (izravno ili putem upotrebe računa ispravka vrijednosti) radi umanjenja vrijednosti.

Dužnički vrijednosni papir može se kupiti po nominalnoj vrijednosti, odnosno po višoj ili nižoj cijeni od nominalne. Eventualni diskont ili premija na dužnički vrijednosni papir koji se vrednuje po amortiziranom trošku mora se, tijekom životnog vijeka dužničkog vrijednosnog papira, amortizirati tako da na dan dospjeća knjigovodstvena vrijednost bude jednaka nominalnoj vrijednosti na koju vrijednosni papir glasi. Diskont i premija se amortiziraju tijekom razdoblja do dospjeća i priznaju u prihode od kamata. Kamatni prihod na dužničke vrijednosne papire povećava se amortizacijom diskonta, a smanjuje amortizacijom premije. Rezultirajuća knjigovodstvena vrijednost dužničkog vrijednosnog papira predstavlja amortizirani trošak ulaganja. Dužnički vrijednosni papiri se amortiziraju primjenom metode efektivne

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

kamatne stope. U poslovnim knjigama odvojeno se evidentira nabavna vrijednost koju čini glavnica i diskont odnosno premija, amortizacija premije ili diskonta, te pripadajuće kamate po dužničkom vrijednosnom papiru.

Nakon početnog priznavanja premija ili diskont dužničkih vrijednosnih papira koji se vrednuju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit amortizira se metodom efektivne kamatne stope i evidentira se u računu dobiti i gubitka.

Prestanak priznavanja

Finansijska imovina prestat će se priznavati u imovini Fonda, samo, i isključivo ako:

- a) Ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili
- b) Fond prenese finansijsku imovinu.

Fond prenosi finansijsku imovinu, samo, i isključivo ako:

- a) Prenese ugovorna prava na primitak novčanih tokova od finansijske imovine; ili
- b) Zadrži ugovorna prava na primitak novčanih tokova od finansijske imovine, ali preuzme ugovornu obvezu isplate novčanih tokova jednom ili više primatelja unutar ugovora.

Fond će ukloniti finansijsku obvezu (ili dio finansijske obveze) iz izvještaja o finansijskom položaju samo i isključivo ako je ista nestala, tj. ako je ugovorna obveza podmirena, ispravljena ili istekla.

Razmjena dužničkih instrumenata sa suštinski različitim uvjetima između postojećeg primatelja i davatelja računovodstveno će se tretirati kao nestajanje originalne finansijske obveze i priznavanje nove finansijske obveze. Slično tome, značajna izmjena uvjeta postojeće finansijske obveze ili dijela iste (koja je povezana ili nije povezana s finansijskim teškoćama dužnika) računovodstveno će se tretirati kao nestajanje originalne finansijske obveze i priznavanje nove finansijske obveze.

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obveze (ili dijela finansijske obveze) nestale ili prenesene drugoj strani i plaćene naknade, uključujući svu prenesenu nenovčanu imovinu ili preuzete obveze, priznat će se u dobiti ili gubitku.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanak priznavanja.

Principi mjerjenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjenja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih finansijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerjenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerjenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda (NN 128/17, NN 114/18, NN 2/20).

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Ako službeno odobrena cijena finansijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealera za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvješteno od strane društava za upravljanje tih fondova. Agencija zahtijeva da Društvo za upravljanje izračunava cijenu udjela u Fondu na temelju mjerjenja finansijskih instrumenata Fonda po službeno odobrenim cijenama. Društvo za upravljanje je dužno izdavati i povlačiti udjele po toj cijeni udjela. Službeno odobrene cijene finansijskih instrumenata Fonda ne moraju biti jednake zaključnim tržišnim cijenama ponude.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primjenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Aktivno i neaktivno tržište

Smatra se da finansijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu te prijavljenih OTC transakcija.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici Europske unije ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu.

Instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica OECD-a vrednuju se metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospijeća relevantnom do trenutka nove transakcije u mirovinskom fondu kojim upravlja isto mirovinsko društvo, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca istog izdavatelja s istim rokom dospijeća.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednuju se primjenom zadnje cijene objavljene na službeno finansijsko-informacijskom servisu za dan za koji se vrednuje imovina i obveze.

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira na neaktivnom tržištu utvrđuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obveza prenesena u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima za datum vrednovanja.

Procjene fer vrijednosti provode se na temelju tržišnih uvjeta i informacija o finansijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Dobici i gubici od naknadnog mjerena

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobit ili gubitak. Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u rezervama fer vrijednosti te prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Na datum izvještavanja pregledavaju se finansijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku te po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za finansijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku; te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti.

Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu finansijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Derativni finansijski instrumenti

Derativni finansijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na dan zaključivanja derativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti. Kada derativni instrumenti imaju pozitivnu fer vrijednost priznati su u imovini, dok se u slučaju negativne fer vrijednosti iskazuju u obvezama.

Fond koristi derativne finansijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derativne finansijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derativi su klasificirani kao finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derativni finansijski instrumenti uključuju terminske ugovore u stranoj valuti.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju transakcijske račune kod banaka.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Mirovinskog fonda ne podliježe oporezivanju.

Neto imovina Fonda i udjeli

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost udjela predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja udjela Fonda na isti dan.

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda regulirana je Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljanja

A) Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja

Slijedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2021. godine, usvojeni su u EU ali nisu imali značajan utjecaj na Fond:

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 objavljeni 28. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. lipnja 2020. godine.
- Reforma referentnih kamatnih stopa (IBOR-a) – 2. faza, Dodaci MSFI-ju 9, MRS-u 39, MSFI-ju 7, MSFI-ju 4 i MSFI-ju 16 (objavljeni 27. kolovoza 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine). Dodaci obuhvaćeni 2. fazom odnose se na pitanja koja proizlaze iz provedbe reformi, uključujući zamjenu jedne referentne vrijednosti alternativnom vrijednošću. Dodaci obuhvaćaju sljedeća područja:
 - Iskazivanje promjena u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koje su nastale kao rezultat reforme IBOR-a: Za instrumente na koje se primjenjuje mjerjenje po amortiziranom trošku, dodaci od subjekata zahtijevaju da, kao praktično rješenje, promjenu osnove za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koja je nastala kao rezultat reforme IBOR-a iskažu ažuriranjem efektivne kamatne stope koristeći smjernice iz stavka B5.4.5 MSFI-ja 9. Na temelju navedenog, ne priznaje se neposredni dobitak ili gubitak. Ovo praktično rješenje odnosi se samo na takvu promjenu i samo u mjeri u kojoj je to potrebno kao izravna posljedica reforme IBOR-a, a nova osnova u ekonomskom smislu odgovara prethodnoj osnovi. Osiguravatelji koji primjenjuju privremeno izuzeće prema MSFI-ju 9 također moraju primijeniti isto praktično rješenje. Izmijenjen je i MSFI 16 koji od najmoprimaca sada zahtijeva da koriste slično praktično rješenje kod iskazivanja izmjena najma zbog kojih dolazi do promjene osnove za određivanje budućih plaćanja najma kao rezultat reforme IBOR-a. Datum završetka primjene olakšica iz 1. faze koje se odnose na komponente rizika koje nisu ugovorom utvrđene u odnosima zaštite: Dodaci 2. faze zahtijevaju od subjekta da u budućnosti prestane primjenjivati olakšice iz 1. faze na komponentu rizika koja nije ugovorom utvrđena u trenutku kada dođe do promjena u komponenti rizika koja nije ugovorom utvrđena ili kada se odnos zaštite završi, ovisno o tome koji datum nastupi ranije. U dodacima 1. faze nije naveden datum završetka primjene olakšica za komponente rizika.
 - Dodatna privremena izuzeća od primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite: Dodacima 2. faze uvodi se nekoliko dodatnih privremenih oslobođenja od obveze primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite iz MRS-a 39 i MSFI-ja 9 na odnose zaštite na koje je izravno utjecala reforma IBOR-a.
 - Dodatne objave predviđene MSFI-jem 7 koje se odnose na reformu IBOR-a: Dodaci zahtijevaju objavu: (i) načina na koji subjekt upravlja prelaskom na alternativne referentne stope, tijeka prelaska i rizika koji proizlaze iz navedenog prelaska; (ii) kvantitativnih informacija o derivativnim i nederivativnim instrumentima koje tek očekuje prelazak na navedene stope, razvrstanih prema značajnoj referentnoj kamatnoj stopi; i (iii) opisa svih promjena strategije upravljanja rizicima koje proizlaze iz reforme IBOR-a.

Fond nije imao značajnog utjecaja obuhvaćenog IBOR reformom budući da je utjecaj prijelaza drugu interbankarsku stopu nematerijalan za finansijske izvještaje.

- Dodatak MSFI-ju 4 – odgoda primjene MSFI 9 (objavljeno 25. lipnja 2020. godine i primjenjivo za godišnje finansijske izvještaje počevši i nakon 1. siječnja 2021. godine).

B) Novi standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja su usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 (objavljeni 31. ožujka 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

B) Novi standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)

- Prihodi prije namjeravane uporabe, Štetni ugovori – troškovi ispunjenja ugovora, Upućivanje na Konceptualni okvir - dodaci uskog područja primjene MRS-a 16, MRS-a 37 i MSFI-ja 3 i Godišnja poboljšanja MSFI-jeva za ciklus od 2018. do 2020. godine - dodaci MSFI-ju 1, MSFI-ju 9, MSFI-ju 16 i MRS-u 41 (objavljeni 14. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine).
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (objavljen 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine).
- Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4 (objavljeni 25. lipnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na finansijske izvještaje Fonda.

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojilo.

- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena (objavljeno 30. siječnja 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog potvjeta – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 23. siječnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine). Ovi dodaci uskog područja primjene pojašnjavaju klasificiranje obveza u kratkoročne ili dugoročne, ovisno o pravima koja postoje na kraju izvještajnog razdoblja. Obveze su dugoročne ako na kraju izvještajnog razdoblja subjekt ima materijalno pravo odgoditi podmirenje za najmanje dvanaest mjeseci. Smjernice više ne zahtijevaju da takvo pravo bude bezuvjetno. Očekivanja uprave hoće li naknadno iskoristiti pravo na odgodu podmirenja ne utječu na klasifikaciju obveza. Pravo na odgodu postoji samo ako subjekt ispuni relevantne uvjete na kraju izvještajnog razdoblja. Obveza se klasificira kao kratkoročna u slučaju povrede uvjeta na dan ili prije datuma izvještavanja, čak i ako se zajmodavac odrekne navedenog uvjeta nakon kraja izvještajnog razdoblja. Suprotno tome, kredit se klasificira kao dugoročan u slučaju povrede odredbi ugovora o kreditu tek nakon datuma izvještavanja. Nadalje, dodaci uključuju pojašnjenje klasifikacijskih zahtjeva duga koji društvo može podmiriti njegovim pretvaranjem u kapital. ‘Podmirenje’ se definira kao zatvaranje obveze novčanim sredstvima, ostalim resursima koji predstavljaju ekonomski koristi ili vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta. Predviđen je izuzetak za konvertibilne instrumente koji se mogu pretvoriti u kapital, ali samo za one instrumente kod kojih je opcija konverzije klasificirana kao vlasnički instrument ako se radi o zasebnoj komponenti složenog financijskog instrumenta. Fond trenutno procjenjuje utjecaj dodataka na svoje finansijske izvještaje.
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne, odgoda datuma stupanja na snagu – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 15. srpnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjernicama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(B) Novi standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)

- Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12 (objavljeni 7. svibnja 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Prijelazna opcija za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – dodaci MSFI-ju 17 (objavljeno 9. prosinca 2021. godine i u primjeni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na finansijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju finansijskim rizicima. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

(a) Utvrđivanje fer vrijednosti

Dio finansijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena.

Za finansijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih finansijskih instrumenata, na primjer „over the counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti finansijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješci 3: *Principi mjerjenja fer vrijednosti*. Za finansijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o finansijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješci 21: *Fer vrijednost*.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješci 3: *Umanjenje vrijednosti finansijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Uprava kontinuirano procjenjuje regulatorne zahtjeve i osigurava da Fond posluje u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Situacija na finansijskim tržištima

Uprava Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na finansijski položaj Fonda bilo kakvog daljnog pogoršanja likvidnosti finansijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala. Uprava Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mјere kako bi podržala održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosnice, kratkoročne depozite, vlasničke vrijednosne papire te u druge investicijske fondove, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Uprave društva za upravljanje.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene (nastavak)

(e) Status investicijskog društva

Pri utvrđivanju statusa investicijskog društva u skladu s MSFI 10, Fond je u obzir uzeo sljedeće:

- Fond je prikupio obveze nekolicine ulagača kako bi skupio kapital za ulaganje u investicije (ovisna društva) te radi pružanja upravljačkih usluga ulagačima obzirom na ta ulaganja u rizičan kapital;
- Fond namjerava generirati kapital i prihod od svojih ulaganja u investicije (ovisna društva) koja će naknadno biti distribuirana ulagačima; i
- Fond ocjenjuje uspješnost svojih ulaganja u investicije (ovisna društva) po osnovi fer vrijednosti, u skladu s politikama utvrđenim ovim finansijskim izvještajima.

Iako je zadovoljio sva tri kriterija za definiciju, Fond je također ocijenio i svoju poslovnu namjenu, ulagačku strategiju za ulaganja u investicije, prirodu bilo kakve zarade od ulaganja u investicije i modele fer vrijednosti.

5 Novčana sredstva

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Transakcijski računi kod Depozitara		
- denominirani u kunama	74.692	18.808
- denominirani u stranim valutama		
- Euro	125.294	223.544
- Američki dolar	6.754	4.356
- Švicarski franak	44.414	893
- Japanski jen	37	35
- Poljski zlot	7	7
- Mađarska forinta	9	9
- Rumunjski lev	189	186
- Norveška kruna	4	4
	<hr/> 251.400 <hr/>	<hr/> 247.842 <hr/>

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

6 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		
- vlasničke vrijednosnice	7.435.448	9.606.663
Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
- dužničke vrijednosnice	23.490.286	23.688.743
	30.925.734	33.295.406

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuje ulaganja u ovisna i pridružena društva kako slijedi:

Na dan 31.12.2021.

Vrijednosni papir	Trošak stjecanja '000 kn	Fer vrijednost '000 kn	Udjel %
M7PR-R-A	144.279	144.279	89,33%
GARB-R-A	14.785	19.403	30,82%
HIMR-R-A	494.837	624.009	46,99%
HIMR-R-C	320.088	326.848	46,41%

Na dan 31.12.2020.

Vrijednosni papir	Trošak stjecanja '000 kn	Fer vrijednost '000 kn	Udjel %
M7PR-R-A	143.862	144.079	89,20%
GARB-R-A	15.303	14.785	30,82%
HIMR-R-A	584.717	493.751	46,90%

7 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
- dužničke vrijednosnice	6.079.807	7.407.671

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

8 Ostala imovina

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Potraživanja s osnove ulaganja u vlasničke vrijednosnice	454	12.718
Potraživanja s osnove ulaganja u fondove	51	97
Potraživanja s osnove danih kolaterala	0	164.708
Potraživanje po osnovu promjene članstva	0	295
	505	177.818

Potraživanja po osnovu danih kolaterala odnose se na ulaganja u forward ugovore i uvećane su za kamatu na dana sredstva.

9 Finansijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Obveze s osnovu ulaganja u forward ugovore	0	206.691
Obveze po osnovu primljenih kolaterala	204.808	0
	204.808	206.691

Obveze s osnova ulaganja u forward ugovore predstavljaju buduće obveze za kupnju stranih i domaćih valuta.

10 Obveze prema mirovinskom društvu

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Obveze za naknadu za upravljanje	10.692	11.033

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

11 Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	1. siječnja do 31. prosinca 2020.	1. siječnja do 31. prosinca 2021.
	'000 kn	'000 kn
Dužničke vrijednosnice		
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	650.727	529.796
- po amortiziranom trošku	116.330	130.238
Tekući računi kod Depozitara	169	2
Plasmani kod banaka	136	95
	767.362	660.131

Iznos od 529.796 tisuća kuna (2020.: 650.727 tisuća kuna) uključuje 143.317 tisuća kuna (2020.: 151.556 tisuća kuna) amortizacije diskonta/premija po metodi efektivne kamatne stope dužničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Iznos od 130.238 tisuća kuna (2020.: 116.330 tisuća kuna) uključuje 6.105 tisuća kuna (2020.: 5.641 tisuću kuna) amortizacije diskonta/premija po portfelju koji se drži do dospijeća. U izvještajnim godinama nije bilo kamatnih prihoda po osnovi imovine umanjene vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

12 Neto realizirani i nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike

2020.	Neto realizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
				'000 kn
Imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	-8.626	273.989	-130.868	134.495
Investicijski fondovi	-5.796	129.458	-46.671	76.991
Instrumenti tržišta novca	238	514	0	752
Derivativni instrumenti	29.945	263.564	0	293.509
	15.761	667.525	-177.539	505.747
Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	535.888	-731.961	0	-196.073
Ukupno	551.649	-64.436	-177.539	309.674
2021.				
2021.	Neto realizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
				'000 kn
Imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	66.790	1.442.320	134.978	1.644.088
Investicijski fondovi	106.149	402.341	78.905	587.395
Instrumenti tržišta novca	131	200	0	331
Derivativni instrumenti	-200.059	-206.255	0	-406.314
	-26.989	1.638.606	213.883	1.825.500
Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	141.515	-477.359	0	-335.844
Ukupno	114.526	1.161.247	213.883	1.489.656

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

12 Neto realizirani i nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike (nastavak)

Nerealizirani dobici i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje finansijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se po neto principu u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. Realizirani efekti za imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se po neto principu i prenose u račun dobiti ili gubitka uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobici i realizirani gubici prikazan je neto iznos dobitaka i gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike od finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, finansijskih instrumenata koji se vode po amortiziranom trošku, te tečajne razlike nastale pri svođenju novčanih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

Tijekom 2021. godine Mirovinski fond realizirao je 4.634 tisuća kuna negativnih neto tečajnih efekata od spot kupoprodaje stranih valuta (2020.: 9.201 tisuću kuna).

13 Naknada od uplaćenih doprinosa

Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od uplaćenih doprinosa koja iznosi 0,5% od doprinosa pojedinog člana uplaćenih u Mirovinski fond. Naknada se direktno umanjuje od doprinosa uplaćenih od strane članova. Budući da se naknada direktno umanjuje od doprinosa uplaćenih dnevno od strane članova Mirovinskog fonda i prenosi Društvu za upravljanje od strane Središnjeg registra osiguranika (REGOS), naknada se ne priznaje kao rashod Mirovinskog fonda, te su doprinosi uplaćeni od strane članova prikazani u finansijskim izvještajima Mirovinskog fonda u iznosu umanjenom za naknadu od uplaćenih doprinosa.

14 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

	2020. ‘000 kn	2021. ‘000 kn
Naknada za upravljanje	122.082	125.853
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Dnevno upravljanje Mirovinskim fondom obavlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Naknada za upravljanje u 2021. godini iznosi 0,284% godišnje od ukupne imovine umanjene za finansijske obveze Fonda (2020.: 0,3%). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

15 Naknada depozitaru

OTP banka d.d. je Depozitar ("Depozitar") imovine Mirovinskog fonda. Naknada Depozitaru obračunava se na vrijednost ukupne imovine Mirovinskog fonda umanjene za iznos svih obveza Mirovinskog fonda s osnove ulaganja.

Naknada Depozitaru u 2021. godini iznosila je 0,016% (2020.: 0,017%).

Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

16 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Mirovinskog fonda u fond kojim upravlja drugo Društvo za upravljanje. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od iznosa na osobnom računu člana Mirovinskog fonda. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa sa računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Mirovinskog fonda. Naknada se računa kako slijedi:

Datum izlaza	2020.	2021.
	Naknada za izlaz	Naknada za izlaz
Prva godina članstva	0,8%	0,8%
Druga godina članstva	0,4%	0,4%
Treća godina članstva	0,2%	0,2%
Izlaz u narednim godinama članstva	nula	nula

17 Naknada Agenciji

U skladu s regulativom, naknada se obračunava od strane Agencije na ukupnu imovinu Mirovinskog fonda u iznosu od 0,035% godišnje (2020.: 0,035%). Naknadu snosi Društvo za upravljanje i ne naplaćuje se od Mirovinskog fonda. Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

18 Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi i ostali rashodi uključuju transakcijske troškove i troškove namire.

19 Izvanbilančna evidencija

Na dan 31. prosinca 2021. godine izvanbilančna evidencija iznosila je 5.383.733 tisuća kuna (31. prosinca 2020.: 4.309.732 tisuće kuna), a odnosila se na forward ugovore u iznosu od 5.213.187 tisuće kuna (31. prosinca 2020.: 4.225.932 tisuće kuna), te obveze prema alternativnim investicijskim fondovima u iznosu 170.546 tisuća kuna (31. prosinca 2020.: 83.800 tisuća kuna).

Sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda, obveznim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti.

Mirovinski fond primarno je izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u stranim valutama, u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Mirovinskog fonda. Sukladno tome, Mirovinski fond uglavnom sklapa OTC devizne terminske ugovore ekonomске zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje strane valute, s dospijećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond ima otvoren pedeset i osam forward ugovora ugovorne vrijednosti 5.006.932 tisuće kuna kojima vrijednost potraživanja iznosi 436 tisuća kuna (2020.: pedeset i jedan forward ugovora ugovorne vrijednosti 4.489.496 tisuća kuna kojima vrijednost potraživanja iznosi 263.564 tisuće kuna), a neto vrijednost obveza iznosi 206.691 tisuća kuna (2020.: 0 kuna). Na navedene terminske ugovore Fond nije primijenio računovodstvo zaštite.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj investicijskoj strategiji, Mirovinski fond drži različite derivativne i nederivativne finansijske instrumente. Ulagачki portfelj Mirovinskog fonda uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te plasmane kod banaka i forward ugovore.

Ulagачke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s finansijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste finansijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje Mirovinskim fondom kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom Mirovinskog fonda određena je investicijskim ciljevima Mirovinskog fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Mirovinskog fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Strategija ulaganja Mirovinskog fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Mirovinskog fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Mirovinskog fonda u sljedeće vrste ulaganja, uzimajući u obzir zakonska ograničenja i ograničenja ulaganja postavljena od strane Agencije:

1. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u dalnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a ili javno međunarodno tijelo kojemu pripada većina država članica - najmanje 50% neto vrijednosti imovine Fonda
2. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
3. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
4. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
5. prenosive vlasničke vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 40% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
6. udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

7. udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad srednjeg ili velikog društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima dobili u Republici Hrvatskoj ili odobrenje za rad u drugoj državi članici, ili odgovarajućih fondova kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim upraviteljima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima – najviše 10% neto vrijednosti imovine Fonda
8. depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija - najviše 20% neto vrijednosti imovine Fonda
9. izvedene finansijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene finansijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda
10. novac na računima otvorenima u kreditnim institucijama iz točke 8. – najviše 5% neto vrijednosti imovine Fonda, odnosno iznimno 10% neto vrijednosti imovine Fonda, ali na rok ne duži od 14 dana
11. prenosome vlasničke i/ili dužničke vrijednosne papire koji služe za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske – najviše 35% neto vrijednosti imovine Fonda
12. prenosome vlasničke vrijednosne papire i/ili udjele kojima se trguje odnosno koji se nude putem uređenih sustava za prikupljanje kapitala koje priznaje Agencija – najviše 0,1% neto vrijednosti imovine Fonda
13. druge vrste imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 10.

Imovina Fonda mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama Fonda, odnosno najmanje 60% neto vrijednosti imovine Fonda mora biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Imovina Mirovinskog fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

(a) Tečajni rizik

Mirovinski fond može ulagati u finansijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja njegove valute u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda.

Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Kao što je objašnjeno u Bilješci 19, zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite i efikasnog upravljanja, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. Tijekom 2021. godine, Mirovinski fond sklopio je 111 (2020.: 87 deviznih forward ugovora) deviznih forward ugovora s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u valutama euro i američki dolar.

Da je tečaj eura na dan 31. prosinca 2021. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 1%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 195.912 tisuća kuna (2020.: 182.390 tisuća kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(a) Tečajni rizik (nastavak)

Da je tečaj američkog dolara na dan 31. prosinca 2021. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 1%, uz prepostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 59.306 tisuća kuna (2020.: 55.473 tisuće kuna).

Da je tečaj švicarskog franka na dan 31. prosinca 2021. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 1%, uz prepostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 1.596 tisuća kuna (2020.: 1.910 tisuća kuna).

Ukupna izloženost Mirovinskog fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2020. %	31. prosinca 2021. '000 kn	31. prosinca 2021. %
Imovina				
Euro	18.243.708	43,24	19.591.432	42,57
Američki dolar	9.767.129	23,15	11.138.431	24,21
Norveška kruna	4	0,00	4	0,00
Rumunjski lev	189	0,00	186	0,00
Mađarska forinta	9	0,00	9	0,00
Japanski jen	37	0,00	35	0,00
Poljski zlot	7	0,00	7	0,00
Švicarski franak	191.024	0,46	159.639	0,35
Ukupno strane valute	<hr/> 28.202.107	<hr/> 66,85	<hr/> 30.889.743	<hr/> 67,13
Kuna	14.209.689	33,68	15.363.361	33,39
Ukupno imovina	<hr/>42.411.796	<hr/>100,53	<hr/>46.253.104	<hr/>100,52
Obveze				
Euro	-4.539	-0,01	-97	0,00
Ukupno strane valute	<hr/> -4.539	<hr/> -0,01	<hr/> -97	<hr/> 0,00
Kuna	-217.739	-0,52	-237.225	-0,52
Ukupno obveze	<hr/>-222.278	<hr/>-0,53	<hr/>-237.322	<hr/>-0,52
Neto imovina mirovinskog fonda	<hr/>42.189.518	<hr/>100,00	<hr/>46.015.782	<hr/>100,00

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(a) Tečajni rizik (nastavak)

Izloženost imovine Fonda prema američkom dolaru zaštićena je forward ugovorima nominalnih vrijednosti prikazanih u nastavku:

	31. prosinca 2020. Nominalna vrijednost '000 kn	31. prosinca 2021. Nominalna vrijednost '000 kn
Američki dolar	4.489.497	5.006.932
	4.489.497	5.006.932

Rizik specifičnih instrumenata

Mirovinski fond ulazi u terminske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije strane o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori koji imaju pozitivnu fer vrijednost rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Mirovinski fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Mirovinskog fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih finansijskih instrumenata.

(b) Kamatni rizik

Mirovinski fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Kako bi Fond ograničio izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija dužničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2021. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 3,08 (2020.: 3,68). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje (2020.: 1 postotni bod veće/manje), vrijednost imovine bila bi 976.245 tisuća kuna manja/veća (2020.: 1.129.036 tisuća kuna), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Mirovinski fond nije ulazio u transakcije zaštite portfelja od kamatnog rizika.

Efektivne kamatne stope	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
	%	%
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	0,03	0,01
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0,01	0,00
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	0,49	0,62
Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	1,99	1,82

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno Zakonu i regulativi Agencije, Mirovinskom fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice uvrštene na uređeno tržište, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, ukoliko zadovoljava zakonske uvjete i uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diversificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima. Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2021. godine povećali/smanjili za 10%, a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 1.308.687 tisuća kuna (2020.: 961.503 tisuće kuna).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka finansijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospjeća. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Mirovinskom fondu ugrozilo bi likvidnost Mirovinskog fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Mirovinskog fonda na datum izvještavanja od finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u Izvještaju o finansijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima sa pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika.

Na dan 31. prosinca 2021. godine sljedeća finansijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija, ulaganja u dužničke vrijednosnice, derivativna finansijska imovina i ostala potraživanja.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

	Rejting	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2020. %	31. prosinca 2021. '000 kn	31. prosinca 2021. %
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	Bez rejtinga	1.773.941	4,18	1.118.868	2,42
Dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca	AAA	100.657	0,24	100.162	0,22
	AA+	1.425.681	3,36	2.276.603	4,92
	BBB-	28.815.681	67,94	29.240.285	63,22
	BB+	278.188	0,66	0	0,00
	B-	15.064	0,04	14.639	0,03
	Bez rejtinga	9.691	0,02	114.701	0,25
Derivativna finansijska imovina	Bez rejtinga	263.564	0,62	436	0,00
Ostala potraživanja	A	454	0,00	1.018	0,00
	Bez rejtinga	51	0,00	176.799	0,38
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		32.682.972	77,06	33.043.511	71,44
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		9.728.824	22,94	13.209.593	28,56
Ukupno imovina		42.411.796	100,00	46.253.104	100,00

Na datum izvještavanja Fond nema finansijsku imovinu kojoj je vrijednost umanjena.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska imovina Mirovinskog fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2021.
Instrumenti s kreditnim rizikom	‘000 kn	%	‘000 kn	%
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Ministerstvo financija Republike Hrvatske	21.661.005	51,07	20.896.138	45,18
- Vlada Sjedinjenih Američkih Država	1.425.681	3,36	2.276.602	4,92
- European bank for reconstruction and development	100.657	0,24	100.161	0,22
- Industrija, domaći izdavatelji	1.696	0,00	1.566	0,00
- Komunalne usluge, domaći izdavatelji	293.251	0,69	301.141	0,65
- Roba široke potrošnje, domaći izdavatelji	7.996	0,02	8.076	0,02
- Energetika, domaći izdavatelji	0	0,00	105.059	0,23
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku				
- Ministerstvo financija Republike Hrvatske	6.079.807	14,34	7.407.671	16,02
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Ministerstvo financija Republike Hrvatske	1.074.869	2,54	649.975	1,40
Derivativna finansijska imovina	263.564	0,62	436	0,00
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	1.773.941	4,18	1.118.868	2,42
Ostala potraživanja	505	0,00	177.818	0,38
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	32.682.972	77,06	33.043.511	71,44
Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku	9.728.824	22,94	13.209.593	28,56
Ukupno imovina	42.411.796	100,00	46.253.104	100,00
	=====	=====	=====	=====

Na dan 31. prosinca 2021. od ukupne izloženosti imovine Fonda 62,60% (2020.: 67,94%) se odnosi na izloženost prema Republici Hrvatskoj.

U 2020. i 2021. godini nije bilo umanjenja vrijednosti imovine Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodan u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme.

Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odljevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu.

Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

Sve finansijske obveze (sve su nekamatonosne pa su očekivani odljevi jednaki nominalnom iznosu) na dan 31. prosinca 2021. u iznosu od 237.322 tisuće kuna (2020.: 222.278 tisuća kuna) moraju se podmiriti u roku kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020. ‘000 kn	31. prosinca 2021. ‘000 kn
do 1 mjeseca	222.278	51.469
od 1 do 3 mjeseca	0	15.406
od 3 do 12 mjeseci	0	170.447
	<hr/> 222.278	<hr/> 237.322
	<hr/>	<hr/>

Imovina članova u iznosu od 46.015.782 tisuće kuna (2020.: 42.189.518 tisuća kuna) nema ugovoreno dospijeće.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima dnevne odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 3.562 tisuće kuna (2020.: 3.065 tisuća kuna).

Ročnost finansijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za svu imovinu osim finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospijeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2020. ‘000 kn	31. prosinca 2021. ‘000 kn
Dugotrajna imovina	27.893.867	30.116.798
Kratkotrajna imovina	14.517.929	16.136.306
	<hr/> 42.411.796	<hr/> 46.253.104
	<hr/>	<hr/>

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročnost finansijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za zajmove i potraživanja, finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća te za novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija i finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitku u razredu do mjesec dana, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2020. ‘000 kn	31. prosinca 2021. ‘000 kn
Do 1 mjeseca	12.785.184	15.329.071
Od 1 do 3 mjeseca	1.354.580	85.828
Od 3 do 12 mjeseci	378.165	721.407
Preko godine dana	27.893.867	30.116.798
	<hr/> 42.411.796	<hr/> 46.253.104
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Većina finansijske imovine kotira.

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni uvjeti, svaka jedinica ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od 3 radna dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po jedinici na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u Izvještaju o promjenama u neto imovini fonda. U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 280,4320 kuna (2020.: 264,1420 kuna) na dan izvještavanja.

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektne štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21 Fer vrijednost

Većina finansijskih instrumenata Mirovinskog fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost finansijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge finansijske instrumente, uključujući potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeća ovih finansijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Fond uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerjenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerjenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Razina 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze Fonda koji se mijere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

31. prosinca 2020. godine:

u '000 kn

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
-Vlasničke vrijednosnice	6.356.681	710.136	368.631	7.435.448
-Instrumenti tržišta novca	0	1.074.869	0	1.074.869
-Ulaganja u fondove	2.293.375	0	0	2.293.375
-Forward ugovori	0	263.564	0	263.564
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	12.314.908	11.173.682	1.696	23.490.286
Ukupno imovina	20.964.964	13.222.251	370.327	34.557.542

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

31. prosinca 2021. godine:

u '000 kn

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
-Vlasničke vrijednosnice	8.130.111	251.160	1.225.392	9.606.663
-Instrumenti tržišta novca	0	649.975	0	649.975
-Ulaganja u fondove	3.602.930	0	0	3.602.930
-Forward ugovori	0	436	0	436
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	12.825.899	10.861.278	1.566	23.688.743
Ukupno imovina	24.558.940	11.762.849	1.226.958	37.548.747
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
-Forward ugovori	0	206.691	0	206.691
Ukupno obveze	0	206.691	0	206.691

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za finansijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih obveznica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i terminska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebeni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 505.669 tisuća kuna (2020.: 1.843.694 tisuće kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 117.392 tisuće kuna (2020.: 143.070 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 1.607.866 tisuća kuna (2020.: 10.345.270 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 226.125 tisuća kuna (2020.: 595.440 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 657.572 tisuće kuna (2020.: 267.826 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 0 kuna (2020.: 123.747 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Na dan 31. prosinca 2021. godine fer vrijednost finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku iznosi 15.862.305 tisuća kuna (2020.: 6.592.877 tisuća kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Ulagani podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

Ulagani podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerjenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerjenja. Međutim, cilj mjerjenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerjenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda diskontiranog novčanog toka
- Metoda usporednih vrijednosti (Peer grupa)

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

31. prosinac 2020.:

Investicija	Fer vrijednosti u 000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 kn
The Garden Brewery d.d., dionica, u kunama	14.785	Metoda diskontiranih novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-2.690 / +3.487
ACI d.d., dionica, u kunama	65.318	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-5.816 / +7.683
Meritus ulaganja d.d., dionica, u kunama	29.134	Metoda diskontiranja novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-3.427 / +4.486
Mercator poslovni sistemi, dionica, u EUR	56.886	Metoda diskontiranja novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-40.624 / +53.609
Ledo d.d., dionica u kunama	-	Procjena likvidacijske vrijednosti		-	-
Dalekovod obveznica, u kunama, dospijeće 2030.	1.071	Diskontirani novčani tok	Diskontna stopa	+/- 10%	-44 / +47
Dalekovod obveznica, u eurima, dospijeće 2030.	625	Diskontirani novčani tok	Diskontna stopa	+/- 10%	-26 / +27
Ilirija d.d., dionica, u kunama	58.429	Metoda diskontiranja novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-9.414 / +12.660
M7 Primo d.d., dionica, u kunama	144.079	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-15.279 / +18.715

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

31. prosinac 2021.:

Investicija	Fer vrijednosti u 000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 kn
CIAK d.d., dionica, u kunama	33.563	Metoda diskontiranih novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-3.297 / +4.319
Meritus ulaganja d.d., dionica, u kunama	77.290	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-6.426 / +8.350
The Garden Brewery d.d., dionica, u kunama	19.403	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja relevantna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-1.612 / +2.087
Imperial d.d., dionica serije A, u kunama	624.009	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-47.767 / +64.145
Imperial d.d., dionica serije C, u kunama	326.848	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-25.021 / +33.600
M7 Primo d.d., dionica, u kunama	144.279	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-153 / +187
Dalekovod obveznica, u kunama, dospjeće 2030.	990	Diskontirani novčani tok	Diskontna stopa	+/- 10%	-30 / +56
Dalekovod obveznica, u eurima, dospjeće 2030.	576	Diskontirani novčani tok	Diskontna stopa	+/- 10%	-2 / +4

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerjenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno '000 kn
Stanje na 1. siječnja 2020.	178.857
Neto dobici priznati u računu dobiti i gubitka	-16.059
Neto dobici priznati u ostalog sveobuhvatnoj dobiti	151
Kupnje/ Prodaje	143.408
Prijenos u/iz razine 3	63.970
Stanje na 31. prosinca 2020.	370.327
Neto dobici priznati u računu dobiti i gubitka	182.318
Neto dobici priznati u ostalog sveobuhvatnoj dobiti	-11
Kupnje/ Prodaje	331.320
Prijenos u/iz razine 3	343.004
Stanje na 31. prosinca 2021.	1.226.958

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

22 Transakcije s povezanim osobama

U skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, povezana osoba u odnosu na Društvo i mirovinske fondove pod upravljanjem Društva su vlasnici Društva, članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva i njihovi bračni i izvanbračni drug(ovi), životni partner(i) ili srodnik/srodnici do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva i mirovinske fondove pod upravljanjem Društva te Depozitar.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz Holding eins GmbH osiguravajućeg društva registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, banke registrirane u Hrvatskoj. Krajnji vlasnik i krajnje kontrolno društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i UniCredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društвом za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	U '000 kn 2020.	U '000 kn 2021.
Obveze		
Obveze s osnove naknade za upravljanje (Bilješka 10)	10.692	11.033
Rashodi		
Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom (Bilješka 14)	-122.082	-125.853

Fond tijekom ovog i usporednog izještajnog razdoblja nije ulagao u prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca izdane od strane povezanih osoba, kao niti u udjeli u investicijskim fondovima pod upravljanjem povezane osobe mirovinskog fonda. Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 kn 2020.	u '000 kn 2021.
Imovina		
Izvedeni finansijski instrumenti	64.371	416
Potraživanja za dane kolaterale	0	64.703
Obveze		
Obveze s osnove ulaganja u finansijske instrumente	31	0
Izvedeni finansijski instrumenti	0	66.024
Obveze za primljene kolaterale	65.902	0
Rashodi		
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata	0	-66.025
Realizirani gubici od finansijskih instrumenata	-29.279	-55.901
Transakcijski troškovi	-92	-6
Ostale negativne tečajne razlike	-4.747	-2.739
Rashodi od kamata	-11	-7
Prihodi		
Nerealizirani dobici od finansijskih instrumenata	64.371	415
Realizirani dobici od finansijskih instrumenata	52.527	3.083
Ostale pozitivne tečajne razlike	2.639	2.278
Prihodi od kamata	29	8

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

22 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Depozitarom za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 kn 2020.	u '000 kn 2021.
Imovina		
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija (Bilješka 5)	251.400	247.842
Potraživanja za dane kolaterale	65.002	43.802
Izvedeni finansijski instrumenti	0	20
Obveze		
Obveze prema depozitaru	612	630
Izvedeni finansijski instrumenti	62.295	46.845
Rashodi		
Naknada depozitaru	-6.918	-7.090
Transakcijski troškovi	-74	-68
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata	0	-46.846
Realizirani gubici od finansijskih instrumenata	-9.232	-42.186
Ostale negativne tečajne razlike	-44.826	-20.438
Rashodi od kamata	-10	-6
Prihodi		
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	183	8
Nerealizirani dobici od finansijskih instrumenata	62.295	19
Realizirani dobici od finansijskih instrumenata	14.377	2.979
Ostale pozitivne tečajne razlike	36.855	22.844